

INFORMATIVNI LETAK

Uši glave u školi mogu biti neugodne, ali su prilično bezopasne pa je nepotrebno stvarati paniku! Svatko može dobiti uši, ali najčešće ih imaju djeca od 3 -11 godina starosti.

Kako uši žive?

Uši polažu jaja na kosi uz tjeme glave. Mi ih prepoznajemo kao svijetle gnjide koje su zalijepljene na kosi. Iz gnjida se za otprilike 7 dana izvaljuju mlade uši koje nakon narednih 7 dana mogu samostalno nositi jaja.

Uši ne mogu skakati ni letjeti. Uši se čvrsto drže za dlaku, penju uz dlaku i s dlake na dlaku, a hrane se krvlju čovjeka. Kad nisu na domaćinu, bez krvi uši ugibaju unutar 1 – 2 dana.

Kako dobivamo uši?

Uši se mogu pojaviti na svakoj kosi, također i na kosi koja se često pere. Prenose se najčešće dodirrom glave s glavom.

Kako otkriti uši?

Pregledajte glavu pod jakim svjetlom. Gustim češljem za uklanjanje ušiju i/ili gnjida polako češljajte kosu na glavi, pramen po pramen. Radi prepoznavanja ušiju i gnjida, istresite česalj poslije češljanja pramenova na bijeli papir. Uši će se dobro vidjeti kao male životinjice, a gnjide kao male tamne točkice (perut je bijela). Jedna jedina uš potvrđuje da imate uši.

Postupak u slučaju nalaza ušiju glave kod djeteta

Tretman

Ako su na kosi djeteta pronađene uši ili do 6 mm od tjemena udaljene gnjide, potrebno je poduzeti sljedeće mjere:

1. Započnite odmah tretman preparatom protiv ušiju (mogu se nabaviti u ljekarni).
2. Striktno se pridržavajte uputa na preparatu!
3. 1-2 dana nakon tretmana ne šamponirajte kosu.
4. Pregledavajte i iščešljavajte kosu gustim češljem svaka 2 - 3 dana kroz 2 - 3 tjedna nakon tretmana.
5. U slučaju ponovnog nalaza ušiju tretman ponovite nakon 7-10 dana. Za većinu preparata propisano je ponavljanje tretmana nakon tjedan dana jer ni jedan preparat nije 100% učinkovit. Gnjide su otpornije na preparate od samih ušiju.

Dopunske mjere:

- a) Češljeve i četke koje ste koristili potopite u vrućoj vodi (na barem 55°C) 10 minuta.
- b) Odjeću, posteljinu i druge predmete koje je nosila ili s kojima je bila u kontaktu infestirana osoba, 2 dana prije tretmana, operite u vrućoj vodi (60°C).
- c) Predmete i odjeću koji se ne mogu tretirati vrućom vodom zatvorite u plastične vrećice tijekom 2 tjedna.
- d) Usišite podove i namještaj, posebno dijelove na kojima je sjedilo ili ležalo infestirano dijete.
- e) Prskanje ili zamagljivanje prostora insekticidima nisu potrebni. Štoviše, mogu izazvati zdravstvene tegobe ako insekticidi prodru u organizam čovjeka.

Mjere za sprječavanje ponovne infestacije

- a) Izbjegavati izravan dodir „glava-glava“ tijekom igre, nastave, sportskih aktivnosti i zabava. Djecu se može podučiti da izbjegavaju aktivnosti koje pospešuju prijenos ušiju glave.
- b) Ne dijeliti šešire, šalove, kapute, sportske uniforme, trake za kosu i kape.
- c) Ne dijeliti češljeve, četke i ručnike. Češljeve i četke koje je upotrebljavalo infestirano dijete potrebno je tretirati namakanjem u vrućoj vodi 10 minuta.
- d) Ne ležati na krevetima, kaučima, jastucima, tepisima ili plišanim igračkama koje su bile u izravnom dodiru s infestiranim djetetom.

**Voditelj Službe za epidemiologiju
Miljenko Ljubić, dr.med.**

Izvori: Mandell, Douglas, and Bennett's Principles and Practice of Infectious Diseases. Mandell GL, Bennet JE, Dolin R.,

Philadelphia, USA: Elsevier Churchill Livingstone, 6th ed. 2005:3302-04 ; Control of Communicable Diseases Manual. David L.

Heymann. Washington DC, USA: American Public Health Association, 18th ed. 2004:396-399 ; Kroatische Übersetzung des

Formulars Merkblatt für die Eltern fiber Kopflause. Gesundheits- und Fiirsorgedirektion des Kantons Bern 2006;

www.vector.ifas.ufl.edu; www.cdc.gov/lice/head; wwwnzjz-split.hr